
93

Besluit van 14 maart 2018 tot aanpassing van enige koninklijke besluiten inzake uitstel inwerkingtreding meetellen resultaat keuzedelen bij mbo-examens

---

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van 19 februari 2018, nr. WJZ/1314145(8772), directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 7.4.3a van de Wet educatie en beroepsonderwijs en artikel VI van de Wet van 14 oktober 2015 tot wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met het regelen van keuzedelen waarop beroepsopleidingen mede worden gebaseerd (Stb. 2015, 390);

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 28 februari 2018, nr. W05.18.0040/I);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 12 maart 2018, nr. WJZ/1330303(8772), directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In artikel V, tweede lid, van het Besluit van 25 januari 2016 tot wijziging van onder meer het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB in verband met de invoering van keuzedelen (Stb. 2016, 54) wordt «1 augustus 2018» gewijzigd in: 1 augustus 2020.

Artikel 2

In artikel 1 van het Besluit van 22 december 2015, houdende vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van enige artikelen en onderdelen van artikelen van de Wet van 14 oktober 2015 tot wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met het regelen van keuzedelen waarop beroepsopleidingen mede worden gebaseerd (Stb. 2015, 390) en vaststelling van het tijdstip, bedoeld in artikel IV, tweede, derde en vierde lid, van die wet (Stb. 2016, 13) wordt «1 augustus 2018» gewijzigd in: 1 augustus 2020.

Artikel 3

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van artikel 26, zesde lid j° vijfde lid, van de Wet op de Raad van State, omdat het zonder meer instemmend luidt.

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Wassenaar, 14 maart 2018

Willem-Alexander

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven

Uitgegeven de *vierde* april 2018

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

1. Inhoud en achtergrond

Met de herziening van de kwalificatiestructuur en met name de introductie van keuzedelen per 1 augustus 2016 (Wet van 14 oktober 2015 tot wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met het regelen van keuzedelen waarop beroepsopleidingen mede worden gebaseerd (Stb. 2015, 390)) is een belangrijke stap gezet om een responsief mbo te realiseren. De beroepsopleidingen zijn extra uitdagend en aantrekkelijker geworden. Het mbo-velde is blij met keuzedelen en heeft de afgelopen jaren hard gewerkt aan de introductie van de keuzedelen. Tot dusverre is voor het behalen van het diploma van een mbo-opleiding alleen nodig dat examen is afgelegd in een of meer keuzedelen. In voornoemde wet (artikel I, onderdeel Ra) is echter al voorzien dat het examenresultaat van de keuzedelen vanaf een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip meetelt in de slaag-zakregeling. In het inwerkingtredingsbesluit van de wet is dat tijdstip bepaald op 1 augustus 2018. Ook de inwerkingtredingsdatum van de bijbehorende wijziging van het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB is bepaald op 1 augustus 2018.

Hoewel er sinds de invoering op 1 augustus 2016 veel vooruitgang is geboekt door onderwijs en bedrijfsleven samen, is het op basis van de ervaringen tot nu toe niet verantwoord om de behaalde resultaten voor examens van keuzedelen vanaf studiejaar 2018–2019 al volwaardig mee te laten tellen. In studiejaar 2016–2017, het eerste jaar van de implementatie van de herziening, is een aantal aandachtspunten wat betreft de uitvoerbaarheid van de keuzedelen naar boven gekomen. In verband hiermee wordt in dit besluit de inwerkingtredingsdatum van de desbetreffende wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) en van het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB verschoven van 1 augustus 2018 naar 1 augustus 2020.

De belangrijkste reden voor het uitstel van de inwerkingtreding van de regeling met twee jaren is dat het meer tijd vraagt om tot kwalitatief goede en voldragen examenproducten te komen voor alle keuzedelen. Omdat de keuzedelen moeten worden geëxamineerd, is de examineringsinspanning voor de instellingen verzaamd. In april 2016 is naar aanleiding van de amendementen van de Tweede Kamer bij het wetsvoorstel voor de herziening van de kwalificatiestructuur een impactanalyse uitgevoerd. Deze impactanalyse maakte ook al duidelijk dat het volwaardig opnemen van de keuzedelen in de slaag-zakregeling gevolgen zou hebben voor de organisatie en uitvoering van de werkprocessen van de mbo-instellingen, met name waar het gaat over examinering (Kamerstukken II, 2015/16, 34 160, nr. 21). Uit de ervaringen met de keuzedelen in de afgelopen periode blijkt dat deze impact onverminderd groot is en dat alle partijen nog midden in het proces van de implementatie van de keuzedelen zitten. Dit heeft er onder meer mee te maken dat voor keuzedelen nog weinig inkoopmogelijkheden zijn. Terwijl voor de andere onderdelen van een opleiding in veel gevallen inkoop van examens mogelijk is, is dat voor keuzedelen nog niet het geval en zal dat naar verwachting nog de nodige tijd vergen. Momenteel is slechts voor circa 25% van de keuzedelen inkoop mogelijk. Het gaat bij keuzedelen in veel gevallen om een specialisatie die voor een beperkt aantal studenten wordt ingezet. Dit maakt dat het ontwikkelen van examenmateriaal door marktpartijen voor dergelijke keuzedelen niet interessant is. Dat betekent dat instellingen voor veel keuzedelen uit hun aanbod zelf examens moeten ontwikkelen.

Het proces om hiervoor te zorgen is gaande maar het vraagt meer tijd om tot kwalitatief goede en voldragen examenproducten te komen voor alle keuzedelen. Samenwerking tussen instellingen onderling, tussen instellingen en bedrijfsleven en tussen instellingen en examenleveranciers moet een belangrijke bijdrage gaan leveren aan het realiseren van goede examens die beschikbaar zijn met ingang van studiejaar 2020–2021.

Naast bovengenoemde reden is zeker ook van belang dat instellingen voor alle keuzedelen lesprogramma's moeten ontwikkelen. Omdat er veel verschillende keuzedelen zijn, zorgt dit voor een uitdaging. De ervaringen van de afgelopen periode laten zien dat dit nog niet voor alle keuzedelen is gelukt. Hiervoor is meer tijd nodig. Er is ook meer tijd nodig om te komen tot innovatie. De wens en insteek is om aan te sluiten bij de innovatieve ontwikkelingen in de regio's die door onderwijs en bedrijfsleven samen vertaald worden in de keuzedelen. Naarmate de implementatie van de herziene kwalificatiestructuur vordert komt er meer tijd beschikbaar voor deze ontwikkelcapaciteit.

Omwille van de zorgvuldigheid in de richting van de studenten en omwille van de kwaliteit van het onderwijs voor de keuzedelen is het van belang dat deze aandachtspunten geadresseerd worden alvorens de resultaten behaald voor de keuzedelen mee te laten tellen voor het behalen van het mbo diploma. Een duurzame positionering van keuzedelen in het mbo-stelsel vergt dan ook meer tijd, reden waarom de inwerkingtredingsdatum met twee jaren wordt uitgesteld.

2. Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

Het besluit is voor een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets voorgelegd aan de Dienst Uitvoering Onderwijs. Geconcludeerd is, dat aan het besluit geen gevolgen voor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid zijn verbonden.

3. Gevolgen voor de regeldruk

Het besluit is voor advies voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). ATR deelt de conclusie dat het besluit geen gevolgen heeft voor de administratieve lasten en uitvoeringslasten van betrokkenen. Omdat er geen regeldrukeffecten zijn, heeft ATR de zaak ambtelijk afgehandeld en geen advies uitgebracht.

4. Financiële gevolgen voor de rijksbegroting

Met dit voorstel zijn noch voor mbo-instellingen noch voor het ministerie van OCW kosten gemoeid.

5. Caribisch Nederland

Er zijn geen gevolgen voor Caribisch Nederland omdat daar nog geen keuzedelen zijn ingevoerd.

6. Overleg met MBO Raad, SBB en JOB

Er is breed draagvlak in het veld voor uitstel van de inwerkingtredingsdatum van het mee laten tellen van de resultaten behaald voor keuzedelen. MBO Raad en SBB hebben aangegeven dat er nog twee jaren nodig zijn om te komen tot kwalitatief goed les- en examenmateriaal en zo de implementatie van de keuzedelen en de mogelijkheden op verbreding en innovatie van het beroepsonderwijs door middel van deze keuzedelen, te vervolmaken. Keuzedelen worden als een positieve stap gezien om het

mogelijk te maken dat mbo-onderwijsinstellingen snel kunnen inspelen op ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. De Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB) benadrukt het belang van goede waarborgen voor de student en dat zij het daarom noodzakelijk vindt dat er eerst kwalitatief goede keuzedelen moeten zijn voordat deze mee moeten gaan tellen voor de slaag-zakregeling. De JOB heeft mij aangegeven dat zij het eens zijn met het uitstellen van het mee laten tellen van het behaalde resultaat van een keuzedeel in de slaag-zakregeling voor studenten met twee jaren als dit er voor zorgt dat de kwaliteit van het les- en examenmateriaal van de keuzedelen beter wordt.

7. Overleg met de Tweede Kamer

In de Kamerbrief «Uitstel met twee jaren van invoering slaag-zakregeling keuzedelen» (Kamerstukken II 2016/17, 31 524, nr. 335) is het voornemen aangekondigd om het mee laten tellen van het behaalde resultaat van een keuzedeel in de slaag-zakregeling voor studenten uit te stellen met twee jaren. Naar aanleiding van deze brief hebben enkele fracties binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vragen gesteld over dit voornemen. Bij brief van 28 november 2017 heb ik deze vragen beantwoord (zie verslag schriftelijk overleg van 29 november 2017, Kamerstukken II 2017/18, 31 524, nr. 338). In de brief is onder meer aangegeven dat ik liever had gewild dat het mbo-veld al ver genoeg zou zijn om de keuzedelen volwaardig te laten meetellen voor het behalen van het diploma, maar het ook belangrijk vind om te luisteren naar de signalen van instellingen en het bedrijfsleven. Deze geven gezamenlijk aan dat het voor een zorgvuldige en duurzame invoering nodig is om twee jaar langer de tijd te nemen.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Artikel 1 wijzigt de inwerkingtredingsdatum van de aanpassing van artikel 17 van het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB (meetellen resultaat keuzedelen bij het bepalen van de uitslag van het examen) in 1 augustus 2020.

Artikel 2

Artikel 2 wijzigt de inwerkingtredingsdatum van de aanpassing van artikel 7.4.6, tweede lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs (diploma eis dat met goed gevolg examen is afgelegd in keuzedelen) in 1 augustus 2020.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven